

Olsztyn, 15 stycznia 2025 r.

PS-VI.431.2.16.2024.AB

Szanowna Pani
Bernadetta Wojtuń
Dyrektor
Domu dla Dzieci „Wojtek”
ul. Staszica 13a
11 – 500 Giżycko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.322.2024 z 27 sierpnia 2024 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
  2. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci „Wojtek” w Giżycku. Czynności kontrolne rozpoczęto 03 września i zakończono 06 września 2024 r.

Przedmiot kontroli obejmował planowanie i realizację pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2024, poz. 177 ze zm.) – zwanej dalej ustawą wrispz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720 ze zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2023 poz. 2809).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ Dom/ Jednostka - co oznacza: Dom dla Dzieci „Wojtek” w Giżycku,
2. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci „Wojtek” w Giżycku, panią Bernadettę Wojtuń,
3. Regulamin - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci - Wojtek” w Giżycku*, przyjęty Uchwałą nr 278.2016 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 29 grudnia 2016 r. zmieniony Uchwałą nr 403.2017 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 20 listopada 2017 r.,
4. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
5. Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
6. Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,

7. diagnoza/ diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
8. plan/ plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wripsz oraz § 15 rozporządzenia,
9. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
10. arkusz – co oznacza: arkusz badań i obserwacji psychologicznych/pedagogicznych, o którym mowa § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia,
11. zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135 - 138 ustawy wripsz,
12. ocena/ ocena okresowa - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wripsz,
13. IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripsz,
14. mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym w Jednostce.

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Bernadetty Wojtuń – Dyrektora Domu. Ustaleń kontrolnych dokonano na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez ww. oraz rozmów przeprowadzonych z wychowankami, pedagogiem, psychologiem i ogłędzin pomieszczeń Placówki.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami i nieprawidłowościami**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Giżycki, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

Działalność kontrolowanej Jednostki określają:

- *Statut placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: „Dom dla Dzieci – Wojtek”, przyjęty Uchwałą nr XXIII.145.2016 Rady Powiatu w Giżycku z dnia 29 września 2016 r. /akta kontroli str. 1-2/,*
- *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci - Wojtek” w Giżycku, przyjęty Uchwałą nr 278.2016 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 29 grudnia 2016 r., zmieniony Uchwałą nr 403.2017 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 20 listopada 2017 r. /akta kontroli str. 3-17/.*

Analiza Regulaminu wykazała, iż w § 9 ust. 3 lit. f w wyszczególnionych zadaniach psychologa ujęto zapis „pomaganie w opracowywaniu indywidualnych planów pracy z dzieckiem”. Wskazać należy, iż zgodnie z art. § 15 ust. 1 rozporządzenia, dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej sporządza się **plan pomocy dziecku**. Z uwagi na powyższe rekomenduje się przy najbliższej zmianie Regulaminu, dostosowanie ww. zapisu do brzmienia wynikającego z obowiązujących w tym zakresie przepisów. Przy tym nadmienić należy, że rekomendacje

o tożsamej treści wystosowano w wystąpieniu pokontrolnym z kontroli w 2017 r. Kontrolujący nie wnieśli innych uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych Placówki.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą w Jednostce nie wprowadzono odrębnych zarządzeń dotyczących planowania i realizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, Jednostką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu, sprawował także funkcję Dyrektora pozostałych dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Giżycki.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym /**akta kontroli str. 18-23**/, działania na rzecz dzieci umieszczonych w Placówce, w badanym okresie, wykonywało łącznie 10 pracowników, w tym:

- starszy wychowawca - koordynator (pełniący funkcję lidera w Jednostce) – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- starszy wychowawca - koordynator – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- starsi wychowawcy – 3 osoby, każda w pełnym wymiarze czasu pracy,
- wychowawca - w wymiarze 1 etatu,
- pedagog - w wymiarze 1 etatu, który jednocześnie w ramach umowy zlecenia przeprowadzał zajęcia logopedyczne i socjoterapeutyczne,
- psycholog - w wymiarze 1 etatu,
- pracownik socjalny - w wymiarze 1 etatu,
- osoba wykonująca czynności wychowawcy – w ramach umowy zlecenia (pracowała w Placówce w czasie nagłych nieobecności, jednocześnie zatrudniona była na umowę o pracę jako starszy inspektor zajmujący się sprawami administracyjnymi).

Pedagog, psycholog, pracownik socjalny oraz starszy wychowawca koordynator świadczyli również pracę w pozostałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Giżycki.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w 2020 r. zweryfikowano dokumentację osobową:

- Dyrektora, starszego wychowawcy-koordynatora (wcześniej pełniącego funkcję pedagoga) pracownika socjalnego oraz osoby zatrudnionej na umowę zlecenie (poz. Nr 8, 9, 10, 11 w Wykazie kadry) – podczas kontroli w Domu dla Dzieci „Jaś” w dniach 05-07 lutego 2020 r.
  - starszych wychowawców oraz starszego wychowawcy-koordynatora (poz. nr 1, 3, 4, 7 w Wykazie kadry) – w trakcie kontroli Domu dla Dzieci „Wojtek” w dniach 10-14 lutego 2020 r.
- Stwierdzono wówczas, iż ww. osoby spełniają wymagania nałożone przepisami ustawy wripsz, tym samym odstąpiono od ponownej weryfikacji ich kwalifikacji.

Analizie poddano natomiast dokumentację osobową wychowawcy, psychologa oraz pedagoga (poz. nr 2, 6 i 7 w Wykazie kadry). Stwierdzono, że ww. osoby posiadają odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 ustawy wripsz. W aktach kadrowych każdej z tych osób znajdowało się oświadczenie, potwierdzające spełnianie przez nie także wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz, tj., że osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,

- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, iż wszystkie osoby ujęte w Wykazie kadry, posiadały aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz.

W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wripsz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Wskazać należy również, że stosownie do przepisów 7b ust. 1 ustawy wripsz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 560) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed zatrudnieniem. Natomiast, w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wripsz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Kontrolujący poddali analizie akta osobowe wszystkich pracowników pedagogicznych Placówki pod kątem niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o czym mówi art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wripsz (w przypadku Dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wripsz (w przypadku pozostałych osób). W dokumentacji osobowej pracowników, przedłożonej kontrolującym, znajdowały się wydruki potwierdzające, iż wszystkie osoby, ujęte w Wykazie kadry, zostały zweryfikowane w Rejestrze.

3. Dane dotyczące wychowanków

Ustalono, iż w Placówce, zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, prowadzono ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje. Analiza ewidencji oraz Wykazu dzieci, stanowiącego **akta kontroli str. 24-27** wykazała, iż na dzień kontroli w Jednostce na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 10 wychowanków. W Placówce nie przebywały dzieci, umieszczone ponad limit, na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wripsz.

Na dzień kontroli 2 wychowanków przebywało poza Jednostką, w tym 1 na studiach oraz 1 w placówce medycznej (na co dzień przebywająca w mow). W dacie kontroli w Domu przebywało 8 wychowanków, w tym 2 osoby, które w bieżącym roku osiągną pełnoletność. Jak wynika z przedłożonych informacji, stanowiących **akta kontroli str. 24-27**:

- 6 wychowanków posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 2 dzieci posiadało opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 9 podopiecznych uczęszczało na zajęcia do specjalistów tj. pedagoga Placówki (7 dzieci), psychologa Jednostki (8 dzieci), pedagoga poza Domem (4 wychowanków), psychologa poza Placówką (1 dziecko) oraz terapeuty (4 wychowanków).

Stwierdzono, iż w badanym okresie żadna z rodzin biologicznych dzieci przebywających w Placówce nie była objęta wsparciem asystenta rodziny.

Przepisy art. 95 ust. 1 ustawy wripsz wskazują, że w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10

roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce nie przebywały dzieci poniżej 10 roku /**akta kontroli str. 24-27**/.

Dyrektor w przedłożonej informacji, stanowiącej **akta kontroli str. 28** wskazał, iż w badanym okresie:

- 2 wychowanków usamodzielniało się,
- 5 dzieci z 3 rodzin powróciło do domu rodzinnego,
- 1 dziecko zostało zgłoszone do ośrodka adopcyjnego.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a. planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Ustalono, iż w Jednostce nie prowadzi się np. planu pracy opiekuńczo-wychowawczej. W ocenie zespołu kontrolnego praca w Placówce winna być ukierunkowana, tym samym zasadnym wydaje się opracowanie wewnętrznych zarządzeń regulujących zasady prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Dyrektor Jednostki w wykazie dokumentów prowadzonych w Placówce, stanowiącym **akta kontroli str. 29**, wskazał, iż w Domu prowadzi się:

- zeszyt przekazu dyżurów,
- wykaz zleceń podawania leków wychowankom,
- wykaz podawania leków wychowankom,
- zeszyt przekazania dyżurów nocnych,
- ewidencję samowolnych oddalenia,
- w dokumentacji wychowanka wykazy: *zajęć pozalekcyjnych i uczestnictwa, kontaktów z rodziną i osobami bliskimi, informacje o sytuacji szkolnej.*

Zespół inspektorów ustalił ponadto, iż dokumentacja dla każdego z wychowanków gromadzona była w segregatorach. Każdy z segregatorów podzielono na poszczególne sekcje, w których przechowywano dokumentację dziecka z danego zakresu, tj.:

- I. podstawowe informacje o dziecku,
- II. diagnoza psychofizyczna,
- III. bieżące informacje dotyczące pobytu dziecka w placówce: mocne strony dziecka, plan pomocy dziecku, karta pobytu dziecka, karta udziału w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych, arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, wnioski zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- IV. rodzina: informacje o innych członkach rodziny/rodziny zaprzyjaźnionej, kontakt z rodzina własną/zaprzyjaźnioną, praca w kierunku powrotu dziecka do rodziny,
- V. szkoła: nauka szkolna dziecka, wykaz ocen semestralnych, frekwencja, opinie i zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- VI. dokumenty różne: skierowanie, odpis aktu urodzenia dziecka, postanowienie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, dokumentacja stanie zdrowia,

W powyższej dokumentacji uwzględniano realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Placówce.

b. planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Zespół inspektorów poddał analizie dokumentację 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 5, 6 7, 9 z Wykazu dzieci, **akta kontroli str. 24-27**).

▪ **sporządzanie diagnozy psychofizycznej**

Jak wynika § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej psycholog lub pedagog winien sporządzić diagnozę psychofizyczną dziecka. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż diagnoza psychofizyczna była sporządzana przez psychologa.

Ustalono, iż z 4 diagnoz psychofizycznych/**akta kontroli str. 30-72/**, tylko 1 zawierała wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. W pozostałych 3 **/akta kontroli str. 30-42, 53-72/** brak było wskazań dotyczących przygotowania dziecka do usamodzielnienia, o których mowa w § 14 ust. 4 pkt 5 ww. aktu prawnego. Dyrektor wyjaśnił powyższe wskazując, iż „(...) w diagnozie wykazano działania będące przygotowaniem do usamodzielnienia rozumianego jako przygotowanie do dorosłego życia. Ujęto wszystkie działania stosownie do wieku wychowanka i ich możliwości społeczno-poznawczo-emocjonalnych. Odrębne wytyczne są sporządzane tylko u wychowanków, którzy ukończyli 17 r.ż. i zaczynają proces usamodzielnienia” **/akta kontroli str. 73-74/**. Analiza diagnoz wykazała, iż ujmowano w nich m.in. stan psychiczny dziecka, szczegółowo opisano historię życia i czynniki wpływające na jego funkcjonowanie oraz jego aktualną sytuację. Tylko w treści diagnozy dziecka ujętego w Wykazie pod. poz. 7, w punkcie dotyczącym wskazań do dalszej pracy pedagogicznej znajdują się zapisy w zakresie przygotowania do usamodzielnienia: „*nauka podstawowych czynności związanych z codziennymi pracami domowymi*”, „*wypracowanie i wspieranie w podtrzymaniu nawyków higienicznych*”**/akta kontroli str. 63/**. W ocenie kontrolujących, przygotowanie do usamodzielnienia, a samo usamodzielnienie to dwie kwestie. Proces usamodzielnienia dziecka przebywającego w pieczy zastępczej szczegółowo normują przepisy ustawy w.r.p.z. Z kolei kwestię przygotowania do usamodzielnienia należy ujmować odpowiednio do jego wieku, rozwoju i doświadczeń. Jest to bowiem długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego, dojrzałego życia i integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez np. naukę podstawowych czynności samoobsługowych. Dodać przy tym należy, że także w przypadku istotnej zmiany sytuacji życiowej dziecka diagnoza winna być dostosowana do aktualnych potrzeb dziecka i uwzględniać wszystkie okoliczności, mające wpływ na jego funkcjonowanie. Przyczyną uchybienia była niewłaściwa interpretacja przepisów w tym zakresie. Nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia.

▪ **opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Przepisy art. 100 ust. 1 ustawy w.r.p.z wskazują, iż praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku. Zgodnie z § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej (niezwłocznie po jej sporządzeniu) oraz zgromadzonej dokumentacji dziecka, o której mowa w § 8 powyższego aktu prawnego.

Ustalono, że każde dziecko, którego dokumentację analizowano, posiadało plan pomocy opracowywany na pół roku. Po upływie tego okresu, w uwagach dokonywano podsumowania realizacji planu i następnie opracowywano plan pomocy na kolejny okres, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 75-165/**.

Stwierdzono, iż w przypadku dwojga dzieci plan pomocy zostały opracowany przed sporządzeniem diagnozy psychofizycznej, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia:

Zgodnie z zapisami § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy winno się określać cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Analiza planów przedłożonych kontrolującym wykazała, iż zawierały one cele długoterminowe i krótkoterminowe oraz działania długoterminowe i krótkoterminowe, osoby realizujące zadania, termin realizacji, uwagi/efekty realizacji. Działania wyznaczano zazwyczaj w obszarach dotyczących sfery opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, rodzinnej, szkolnej, zdrowotnej i społecznej **/akta kontroli str. 75-165/**.

Ustalono, że ujęte w planach pomocy terminy realizacji działań nie zawsze były precyzyjnie ujmowane, tj. zawierały wpisy: „*na bieżąco*”, „*w razie potrzeby*”, „*według możliwości*”, „*wedle harmonogramu*”. Powyższe wskazuje, iż określano częstotliwość podejmowanych działań, a nie termin ich realizacji. W opinii kontrolujących precyzyjne dookreślenie terminów umożliwia weryfikację realizacji poszczególnych działań, ujętych w planach. Daje tym samym wychowawcom realny obraz nad czym w kolejności należy jeszcze pracować. Motywuje również wszystkich realizatorów planu do podejmowania konkretnych działań. Powyższe szczegółowo omówiono z Dyrektorem w ramach bieżącego instruktażu.

Wskazać należy, iż w planie, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający:

- powrót dziecka do rodziny,
- umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej,
- umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej,
- przygotowanie do usamodzielnienia.

Ustalono, iż w planach pomocy wychowanków ujmowano następujące cele:

- *pozostanie w placówce do 18 roku życia* (w 3 planach pomocy wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 5) **/akta kontroli str. 78-91/**,
- *pozostanie w placówce i oczekiwanie na decyzję sądu* (plan z dnia 10 stycznia 2024 r.) oraz *pozostanie w placówce do momentu ukończenia szkoły* (plan z dnia 05 maja 2024 r.) – dotyczy wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 7 **/akta kontroli str. 135-156/**,
- *pozostawienie w placówce do momentu usamodzielnienia* (plan z dnia 03 sierpnia 2024 r. wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 9) **/akta kontroli str. 157-165/**.

Stwierdzono, iż powyższe cele nie były zgodne z celami, o których mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Dyrektor wyjaśniając powyższe uchybienie poinformował, że w przypadku wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 7 i 9, umieszczonych w Placówce na podstawie tymczasowego postanowienia sądu, ...

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..... W odniesieniu do wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 5 wyjaśnił, iż było to wynikiem rozbieżności pomiędzy wnioskami z zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka a planem pomocy, gdyż „*(...) brano pod uwagę dobro wychowanki*” **/akta kontroli str. 168-169/**. Przyczyną uchybienia był niedostateczny nadzór Dyrektora nad sposobem prowadzenia dokumentacji. Kontrolujący nie stwierdzili skutku powyższego uchybienia.

Ponadto ustalono, iż cel pracy z dzieckiem wskazany w planie z dnia 10 listopada 2023 r. wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 5 – „*pozostanie w placówce do momentu ukończenia 18 roku życia*” /**akta kontroli str. 81-84/**, jest niespójny z wnioskiem zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z dnia 08 listopada 2023 r. – „*praca nad umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej u .....*” /**akta kontroli str. 301-304/**. Dyrektor wyjaśnił powyższe, iż „(...) .....

..... /**akta kontroli str. 175-176/**. Wskazać należy, iż w myśl zapisu § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia plan pomocy dziecku modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub sytuacji jego rodziny, **ale nie rzadziej niż co pół roku**. Ponadto, zgodnie z zapisami art. 136 pkt 3 ustawy wrispsz to zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka dokonuje m.in. oceny w zakresie potrzeby modyfikacji planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej. Tym samym ujęte w obu dokumentach cele winny być spójne. Z uwagi, iż był to jednostkowy przypadek kontrolujący odstąpili od wydania zalecenia w powyższym zakresie. W bieżącym instruktażu wskazali jednak, iż cel pracy z wychowankiem winien być niezwłocznie zmodyfikowany po dokonaniu oceny wychowanka.

Plany pomocy, co do zasady, były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż zawierały ujęte w nich wskazania. Wyjątek stanowi plan wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 7 z dnia 05 maja 2024 r. Stwierdzono, iż nie uwzględniono w nim udziału dziecka w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych oraz terapii zajęciowej, mimo, iż wytyczne w tym zakresie były ujęte w diagnozie psychofizycznej dziecka /**akta kontroli str. 53-64, 144-156/**. Dyrektor wyjaśniając powyższe uchybienie wskazał, że „*Po konsultacji z wychowawcą prowadzącym ustalono, że faktycznie działania w planie pracy [pomocy] nie nazwano zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi lecz w sferze szkolnej - udział w zajęciach dodatkowych z matematyki i realizacja tego to korepetycje w czasie wakacji w miesiącu sierpniu. W sferze emocjonalnej – umiejętności radzenia sobie ze stresem – spotkania z psychologiem i pedagogiem w placówce jak i poza nią.*” /**akta kontroli str. 177-178/**. Ustalono, iż w planie pomocy znajdowały się powyższe kwestie. Ujęto w nim także zapis, że dziecko uczęszczało na dodatkowe zajęcia z matematyki w szkole / **akta kontroli str. 154, 156/**. Niemniej z kart prowadzonych przez psychologa oraz pedagoga wynika, iż przeprowadzano z nią tylko rozmowy wspierające/rozmowy terapeutyczne /**akta kontroli str. 186-188/**. W ocenie kontrolujących plan pomocy dziecku, jako podstawowy dokument, na podstawie którego prowadzona jest praca opiekuńczo-wychowawcza, winien obejmować wszystkie wskazania, wynikające m.in. z diagnozy psychofizycznej dziecka. Zalecenia w niej ujęte mają bowiem na celu niwelowanie stwierdzonych deficytów i nieprawidłowości w funkcjonowaniu dziecka i odpowiadają jego potrzebom. Winny być tym samym dookreślone w planie pomocy. Przyczyną stwierzonego uchybienia był niewłaściwie przyjęty sposób planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej, co skutkowało nierealizowaniem przez specjalistów terapii zajęciowej oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w wymaganych obszarach.

Analiza planów wykazała, iż uwzględniono w nich kwestię podtrzymywania kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi. Ustalono jednak, iż niektóre cele oraz działania, ujemowane w planach pomocy, nie zawsze były zindywidualizowane oraz precyzyjnie dookreślone, np.:

- plan pomocy dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. nr 6 w sferze społecznej wskazano cel długoterminowy: *relacje z drugą osobą*, zaś działanie długoterminowe: *nauka asertywności*,

współpraca w grupie rówieśniczej, nie wskazano jednak jakie relacje i z kim **/akta kontroli str. 99/**,

- plan pomocy dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. nr 7 w sferze rozwojowej wskazano cel długoterminowy: *podtrzymywanie zainteresowań* [dane dziecka], zaś działanie długoterminowe: *rozwijanie zainteresowań dziecka*, nie wskazano rodzaju zainteresowań **/akta kontroli str. 138/**,
- plan pomocy dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. nr 9, sporządzony 03 sierpnia 2024 r. w sferze zdrowotnej - cel krótkoterminowy: *stan zdrowia psychicznego*, działanie krótkoterminowe: *wizyty u psychiatry*, cel krótkoterminowy: *zaburzenia zachowania i emocji*, działanie krótkoterminowe: *farmakoterapia*, wskazać należy, iż cel to coś co chcemy osiągnąć i winien być doprecyzowany w odniesieniu do dziecka, którego dotyczy . Ponadto w sferze rozwojowej wskazano cel długoterminowy: *nowe umiejętności*, zaś działanie krótkoterminowe: *nabycie nowych umiejętności* - nie wskazano jakie umiejętności dziecko ma nabyć **/akta kontroli str. 157, 159/**.

W ocenie kontrolujących zindywidualizowanie i doprecyzowanie celów oraz działań w planach pomocy, pozwoli na podejmowanie działań adekwatnych do bieżących potrzeb dziecka.

Realizację działań ujętych w planach pomocy dokumentowano w *zeszycie przekazu dyżurów i przekazania dyżurów nocnych, wykazie zleceń podawania leków wychowankom, wykazie podawania leków wychowankom* oraz dokumentacji indywidualnej podopiecznych, znajdującej się w segregatorach prowadzonych przez wychowawców odpowiadających za proces wychowawczy dziecka (m.in. kartach pobytu, kartach udziału w zajęciach specjalistycznych, arkuszu badań i obserwacji). Ponadto kwestię realizacji kontaktów z rodziną/osobami bliskimi odzwierciedlały arkusze pn. *kontakt z rodzina własną/zaprzyjaźnioną, praca w kierunku powrotu do rodziny* oraz *karty urlopowe wychowanków*, w których znajdowały się oświadczenia osób przejmujących opiekę nad dzieckiem podczas urlopowania **/akta kontroli str. 179-182/**.

▪ **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Ustalono, że w myśl § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, pedagog oraz psycholog sporządzali karty udziału w zajęciach dzieciom, które obejmowali swoim wsparciem **/akta kontroli str. 183-190/**. Karty, zgodnie z powyższymi przepisem, winny zawierać opis przebiegu zajęć. W kartach w rubryce pn. *przebieg* nie zawsze wskazywano opis ich przebiegu. Uwzględniano hasłowo np. *terapia zajęciowo-zabawowa, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia zajęciowa – arteterapia (biblioterapia)*. Ponadto wskazywano w niej np. *rozmowa wspierająca, rozmowa interwencyjna, badanie psychologiczne, obniżony nastrój*. W opinii inspektorów rozmowa czy też badanie same w sobie nie stanowią rodzaju zajęć specjalistycznych, bowiem jest to sposób (lub jedno z narzędzi) podejmowanych przez psychologa/pedagoga działań wobec dziecka. Ponadto w przebiegu zajęć specjalistycznych winno się ujmować także ich opis, czyli nad czym podczas danych zajęć pracowano, a nie tylko typ przeprowadzonych zajęć.

Przepisy § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia obligują pedagoga i psychologa do prowadzenia dla każdego wychowanka arkusza badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych. Ustalono, iż psycholog arkusz badań i obserwacji psychologicznych sporządzał za okres 3 miesięcy **/akta kontroli str. 191-204/**. Pedagog natomiast arkusz opracowywał z poczynionej w danym dniu obserwacji **/akta kontroli str. 205-208/**. Arkusze psychologa i pedagoga nie były opatrzone datą

- lekach podawanych dziecku (dotyczy kart za okres: I-II, VII-XII 2023 r., I, IV-VIII 2024 r. – dziecko ujęte w Wykazie dzieci pod poz. 5, V-VIII 2024 r. – wychowanek ujęty w Wykazie dzieci pod poz. 6, I-VIII 2024 r. – w przypadku dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 7 /**akta kontroli str. 212-213, 218-223, 224,228-233, 266-273, 274-289/**),
- pobytach dziecka w szpitalu, w tym szpitalu psychiatrycznym (za okres I-XII 2023 r. oraz I-VIII 2024 r. w przypadku wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 5,6 oraz za okres I-VIII 2024 r. w odniesieniu do wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 7, a także VII-VII w odniesieniu do dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 9 /**akta kontroli str. 212-292/**).

Dyrektor poproszony o wyjaśnienie powyższej nieprawidłowości wskazał, iż „*karty pobytu dziecka zawierają informację o lekach tylko w momencie zalecenia przez lekarza a później umieszcza się informacje w momencie zmiany dawkowania lub zmiany leku jak i zaprzestania podawania. Dodatkowo prowadzony jest wykaz podawania leków. Podobne zasady stosuje się w informacjach dotyczących pobytu w szpitalu. Informacje umieszcza się w momencie umieszczenia w szpitalu i ponownie w momencie uzyskania wypisu.* [tu dane dziecka] .....

..... /**akta kontroli str. 293-294/**. Wskazać należy, że brak wpisów we wszystkich obszarach uniemożliwia dokonanie całościowego wglądu w funkcjonowanie dziecka w Placówce. Brak informacji, czy dana sytuacja miała miejsce, bądź też nie, ma istotne znaczenie w odniesieniu do podejmowanych wobec wychowanka oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, które byłyby adekwatne do jego potrzeb. Nie można także jednoznacznie stwierdzić, czy w danym obszarze funkcjonowania dziecka nic się nie zdarzyło, czy też brak wpisów był wynikiem przeoczenia wychowawcy prowadzącego dokumentację wychowanka. Karta pobytu dziecka jest bowiem podstawowym dokumentem, w którym gromadzone są wszystkie informacje dotyczące całokształtu jego sytuacji i funkcjonowania, a także podejmowanych wobec niego działań. Dokument ten winien stanowić swoistą „historię” pobytu dziecka w Placówce i być głównym źródłem wiedzy na jego temat. Przyczyną powstania nieprawidłowości jest niewłaściwie przyjęty sposób prowadzenia dokumentacji przez wychowawców oraz niewystarczający nadzór Dyrektora w tym zakresie. Poza brakiem wiedzy w zakresie bieżącego funkcjonowania, nie stwierdzono innych skutków powyższej nieprawidłowości. **Przy tym wskazać należy, iż nieprawidłowość o tożsamym charakterze została stwierdzona podczas kontroli przeprowadzonej w Jednostce w 2017 r.**

Ponadto analiza kart wykazała, iż w punkcie dotyczącym współpracy placówki z instytucjami i organizacjami na rzecz dziecka i jego rodziny wskazywano tylko nazwę jednostki np. PCPR, SR, OWI, nie uwzględniano jednak opisu współpracy. Kontrolujący w ramach bieżącego instruktażu wskazali na konieczność uszczegółowienia charakteru i zakresu współpracy.

W kartach pobytu, co do zasady, wpisów dokonywano terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. nie rzadziej niż co miesiąc, poza kartami wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 6. Ustalono, iż karty:

- za marzec 2023 r. sporządzono mu 01 kwietnia 2023 r., a następną za kwiecień 2023 r. 06 maja 2023 r. ,
- za grudzień 2023 r. opracowano 01 stycznia 2024 r., zaś za styczeń 2024 r. 05 lutego 2024 r.,
- za kwiecień 2024 r. uzupełniono 30 kwietnia 2024 r., a następnie za maj 2024 r. sporządzono 01 czerwca 2024 r. /**akta kontroli str. 238-241, 256-259, 264-267/**).

Z uwagi, iż były to jednostkowe przypadki, kontrolujący odstąpili od wydania zalecenia w powyższym zakresie. W ramach bieżącego instruktażu wskazali na konieczność rzetelnego i terminowego wypełniania kart pobytu.

Stwierdzono, iż co do zasady informacje zawierane w kartach pobytu potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy i były z nimi spójne.

Jednym z obszarów ujmowanych w karcie pobytu jest opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku. Dyrektor wskazał, że w Jednostce umożliwia się wychowankom systematyczny kontakt z rodziną i osobami bliskimi, który odbywa się zarówno na terenie Placówki, jak i w miejscach wskazanych przez rodzinę. Poinformował, iż *„każdy wychowanek za zgodą Dyrektora może być urlopowany do rodziny na kilka dni lub tylko na kilka godzin. Wychowankowie mają stały dostęp do telefonu co umożliwia im kontakt telefoniczny z osobami bliskimi i rodziną. Korzystają z komunikatorów internetowych. Mogą też z pracownikiem socjalnym i starszym wychowawcą- koordynatorem odwiedzać rodzinę. Placówka nie ogranicza kontaktów z rodziną i osobami bliskimi – często nakłania do takich kontaktów, gdy kontakty są sporadyczne. Mobilizuje rodziny w rozmowach indywidualnych” /akta kontroli str. 295-296/.*

Ustalono, że troje wychowanków przebywających w Jednostce, zostało rozdzielonych z rodzeństwem. Dyrektor Placówki poinformował, *„(...) że było to rodzeństwo przyrodnie. Pozostawało lub umieszczone było w rodzinach spokrewnionych. W takich przypadkach placówka umożliwia stały kontakt z rodzeństwem. Odbywa się to poprzez rozmowy telefoniczne, spotkania na terenie placówki jak i poza nią, odwiedziny w domach rodzeństwa jak i zgody na urlopowania do ww. rodzin. Każdorazowo przed wyrażeniem takiej zgody pracownik socjalny odwiedza dom i sprawdza warunki bytowe” /akta kontroli str. 295-296/.*

Podejmowanie przez Placówkę działania w powyższym zakresie znajdują odzwierciedlenie w kartach pobytu i prowadzonej dokumentacji.

Przy tym za dobrą praktykę uznać należy działania podejmowane przez pracownika socjalnego jak i starszego wychowawcę-koordynatora, polegające na weryfikacji warunków bytowych rodziny, zanim wyrażona zostanie przez Dyrektora zgoda na wyjazd dzieci do rodzin, a także umożliwienia wychowankom odwiedzania domu rodzinnego wraz z ww. osobami.

▪ **dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka**

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy w.r.p.z, działał zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w badanym okresie w Placówce dokonywano okresowych ocen sytuacji dziecka nie rzadziej niż co pół roku, tj.: 10 maja 2023 r., 08 listopada 2023 r., 29 kwietnia 2024 r. Ich przebieg dokumentowano za pomocą formularza pn. *Posiedzenie Zespołu Do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji dziecka*, w którym uwzględniano następujące obszary:

- dane wychowanka i opiekuna.
- aktualna sytuacja dziecka i rodziny,
- stosowane metody pracy z dzieckiem i rodziną,
- co zmienić w planie pomocy w pracy z dzieckiem i rodziną,
- monitorowania procedur adopcyjnych,
- wniosek do sądu rejonowego w sprawie zmiany postanowienia odnośnie władzy rodzicielskiej,
- co zmienić w planie pomocy w pracy z dzieckiem,

- ocena stanu zdrowia,
- odbyte badania u specjalistów/zdrowie/
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informacje do sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, , działalności leczniczej lub pomocy społecznej,
- wnioski zespołu,
- podpisy członków zespołu /akta kontroli str. 297-324/.

Analiza formularzy zawierających okresowe oceny wychowanków Domu wykazała, iż nie zawarto w nich aktualnych potrzeb dzieci, o czym mowa w art. 136 pkt 5 ustawy wrispz. Dyrektor wyjaśniając powyższe wskazała, że .....

.....
 .....
 .....

...../akta kontroli str. 325-326/. Przyczyną powyższego uchybienia był niewłaściwie przyjęty sposób prowadzenia dokumentacji. Powyższe uchybienie skutkowało nierozpoznananiem innych potrzeb wychowanków, poza zdrowotnymi.

Ustalono , iż w badanym okresie w 3 posiedzeniach zespołu uczestniczyli: Dyrektor Placówki (w 1 z nich osoba go zastępująca), psycholog, wychowawca lider, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, wychowawcy z Placówki, psycholog, koordynator, pracownik socjalny oraz przedstawiciele zaproszonych instytucji: organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (uczestniczył w 2 posiedzeniach), policji (udział w 2 posiedzeniach), ośrodków pomocy społecznej (udział w 1 posiedzeniu), ośrodka adopcyjnego (udział w 1 posiedzeniu). W dokumentacji przedłożonej kontrolującym znajdowały się zaproszenia na posiedzenia zespołów przedstawiciele ww. instytucji, a także rodziców dzieci.

Stwierdzono, iż w Placówce od 01 września 2023 r. z dziećmi pracował pedagog, tym samym winien on uczestniczyć w posiedzeniach zespołu w dniach 08 listopada 2023 r. i 29 kwietnia 2024 r., do czego obliguje art. 137 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz. Analiza arkuszy dokumentujących posiedzenia zespołów w ww. terminach wykazała, iż nie brał on w nich udziału /akta kontroli str. 301-316, 321-324/. Dyrektor poproszony o wyjaśnienie powyższego wskazał, iż „pedagog zatrudniony w placówce główne zatrudnienie ma w Szkole podstawowej i w placówce pracę świadczy w godzinach popołudniowych. Skupia się głównie na pracy z wychowankami. Zawsze przed zebraniem Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przekazuje swoje spostrzeżenia jak i wnioski wychowawcom odpowiedzialnym za wychowanków. W obecnej sytuacji zobowiązała się uczestniczyć w następnym zespole” /akta kontroli str. 325-326/.

Wskazać należy, iż pedagog jest jedną z osób posiadających specjalistyczną wiedzę w zakresie spraw opiekuńczo-wychowawczych, która może mieć istotne znaczenie podczas posiedzenia zespołu oraz oceny sytuacji dziecka i zakresu działań podejmowanych wobec niego przez wszystkie osoby pracujące z wychowankiem. Z uwagi na powyższe, zważywszy, że Jednostka jest placówką całodobową, posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka winny być planowane w taki sposób, aby umożliwić w nich udział wszystkim osobom, które powinny w nich uczestniczyć. Nadmienić należy, iż przepisy art. 7a ustawy wrispz umożliwiają również przeprowadzenie posiedzeń zespołów z wykorzystaniem środków porozumiewania się na

odległość, co umożliwiłoby zapewnienie pełnego składu osobowego. W toku kontroli zespół inspektorów nie stwierdził skutku powyższej nieprawidłowości.

Przepisy art. 4a ustawy wripsz nakładają na podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrips, obowiązek wysłuchania wychowanka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Analiza arkuszy okresowych ocen wykazała, iż poza arkuszami ocen jednej wychowanki, zawierały podpis dziecka, co stanowiło potwierdzenie spełnienia ww. wymogu. Ustalono, iż dokonując oceny sytuacji małoletniej ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 5, nie wysłuchano wychowanki, stosownie do art. 4a ustawy wripsz **/akta kontroli str. 297-308/**. Dyrektor Placówki wyjaśniła, że .....

.....
..... **/akta kontroli str. 175-176/**. Kwestie związane

z pozostawianiem w kontakcie telefonicznym z wychowanką znalazły potwierdzenie w przedłożonej kontrolującym dokumentacji, jednak nie ujęto w niej informacji dotyczącej omówienia z nią jej oceny sytuacji **/akta kontroli str.170-174/**. W ocenie zespołu kontrolnego w przypadku, kiedy dziecko przebywa poza Placówką, na arkuszu oceny winna zostać uwzględniona informacja, iż zapoznano wychowankę z wnioskami zespołu telefonicznie.

c. planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Kontrolujący poddali analizie dokumentację wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 6, który w bieżącym roku ukończy 18 lat. Stwierdzono, iż w jego planie pomocy z dnia 21 maja 2023 r., w sferze rozwojowej uwzględniono obszar „usamodzielnienie”, w którym zaplanowano działania związane z wybraniem opiekuna usamodzielnienia oraz dopełnieniem formalności z tym związanych **/akta kontroli str. 96/**. Ponadto w planie z 05 maja 2024 r. także uwzględniono w ww. sferze powyższy obszar oraz doprecyzowano cele w zakresie kontaktów z opiekunem usamodzielnienia, napisaniem IPU oraz złożeniem dokumentacji we właściwym powiatowym centrum pomocy rodzinie **/akta kontroli str. 121/**.

Ustalono, iż w odniesieniu do wychowanka, o którym mowa powyżej, dopełniono obowiązku wynikającego z art. 145 ust. 2 ustawy wripsz wskazującego, iż osoba usamodzielniana, co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż wychowanek złożył dokumenty w powyższym zakresie do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie w dniu 21 września 2023 r. **/akta kontroli str. 327-328/**.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniu 03 i 05 września 2024 r. rozmowy z 8 wychowankami, którzy wyrazili na to zgodę. Zespół inspektorów nie przeprowadził rozmowy z 2 wychowankami, z uwagi na ich nieobecność w Jednostce. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 329-336**.

Podczas rozmów indywidualnych z zespołem inspektorów, wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwiłoby im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć, 7 wskazało wychowawców, 3 także Dyrektora, 1 również „*panie z biura*” i pracownika socjalnego, 1 natomiast poinformował, że „*na wszystkich*”. Wszyscy jednogłośnie wskazali, że w Placówce

czują się bezpiecznie. Sprawowaną opiekę w Domu oceniali pozytywnie, wskazując, iż ich potrzeby są zaspokajane.

Na pytanie kontrolujących, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, 4 wychowanków udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 3 nie do końca kojarzyło co to jest, 1 natomiast stwierdził, że nie wie. Ponadto 4 wychowanków wskazało, iż zapoznawano ich z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka i udzielano im w tym zakresie wyjaśnień, pozostałe dzieci wskazywały natomiast, że nie kojarzą (2 dzieci) bądź nie widzą o co chodzi (2 dzieci). Biorąc powyższe pod uwagę, zespół inspektorów, w ramach bieżącego instruktażu, wskazał Dyrektorowi, aby podczas rozmów z dziećmi omawiać i przypominać im kwestie ujęte w planach pomocy, jak i informować o decyzjach podjętych na zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 3 września 2024 r. zespół kontrolny przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządził protokół, stanowiący **akta kontroli str. 337-338**

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka znajduje się na poddaszu jednokondygnacyjnego budynku, położonego na wydzielonej geodezyjnie nieruchomości gruntowej przy ul. Staszica 13A i składa się z:

- 5 pokoi mieszkalnych dwuosobowych (w tym 3 pokoje z łazienkami),
- 1 pokoju mieszkalnego czteroosobowego – zamieszkałego przez 3 wychowanków,
- 3 łazienek z wc i kabinami prysznicowymi (umożliwiającymi korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny), w tym w 1 znajduje się elektryczna suszarka do ubrań, w drugiej zaś pralka,
- pokoju wychowawców,
- salonu stanowiącego miejsce spotkań i wypoczynku, wyposażonego w 2 sofy, fotel, szafę, komodę, telewizor, kącik komputerowy,
- kuchni (wyposażonej w meble oraz sprzęt AGD oraz stół z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków,
- suszarni /zaadaptowanej z pokoju/,
- pokoju gospodarczego, stanowiącego magazyn, w którym przechowywane są m.in. artykuły spożywcze.

Podczas przeprowadzania oględzin Placówki, stwierdzono, że kontrolowana Jednostka posiadała warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

Podczas analizy *Zeszytu przekazu dyżurów* stwierdzono, iż uwzględniano w nim zdawkowe informacje dotyczące dzieci, m.in. na temat wizyt lekarskich czy urlopowania. Dyrektorowi w ramach bieżącego instruktażu wskazano na zasadność ujmowania w ww. zeszycie choćby hasłowo wydarzeń mających istotne znaczenie dla bieżącego funkcjonowania wychowanków. Stwierdzono ponadto, iż znajdowały się w nim nieliczne wpisy dotyczące wychowanków o negatywnym zabarwieniu .....

..... /kontroli str. 339-348/. Zważywszy, iż dzieci podczas rozmów z kontrolującymi nie wskazywały, że zwracano się do nich w sposób mogący naruszać ich godność, kontrolujący w ramach bieżącego instruktażu wskazali Dyrektorowi na

konieczność zwiększenia nadzoru nad używaniem przez wychowawców odpowiedniego języka podczas dokumentowania przebiegu pracy opiekuńczo-wychowawczej. Używanie sformułowań o negatywnym zabarwieniu może doprowadzić do ugruntowania w sobie przez wychowawców takich przekonań, które w późniejszym okresie mogą doprowadzić do stygmatyzacji dzieci, a tym samym zakłócić proces wychowawczy.

7. Uwagi i wnioski

Ustalono, iż indywidualną dokumentację każdego wychowanka gromadzono w segregatorze. Prowadził ją wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Co do zasady, poza stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami, odzwierciedlała ona prowadzoną pracę opiekuńczo-wychowawczą. Zważywszy jednak na opisane w wystąpieniu kwestie związane z opracowywaniem dokumentacji przez specjalistów oraz kart pobytu i planów pomocy dziecku przez wychowawców, rekomenduje się przeprowadzenie szkolenia kadry pedagogicznej w zakresie konstruowania i prowadzenia powyższej dokumentacji.

Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieci oraz przygotowanie wychowanków do usamodzielnienia.

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z wychowankami stwierdzić należy, że wszyscy wychowankowie pozytywnie ocenili opiekę sprawowaną przez wychowawców, co świadczy o tym, iż kontrolowana Jednostka dba o zabezpieczenie standardu usług, o których mowa w §18 Rozporządzenia.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą w Jednostce nie wprowadzono odrębnych zarządzeń dotyczących planowania i realizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej. Kontrolującym nie przedłożono dokumentacji w powyższym zakresie. W ocenie zespołu kontrolnego praca w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być ukierunkowana, tym samym zasadnym jest opracowanie wewnętrznych zarządzeń regulujących zasady prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem celowości podejmowanych działań na dany okres.

W opinii kontrolujących zasadne wydaje się opracowanie wewnętrznych zarządzeń regulujących zasady prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem celowości podejmowanych działań na dany okres. Celowe planowanie pracy poprzez wyznaczenie podstawowych kierunków rozwoju umożliwi uporządkowanie planowanych działań, ale także może mieć przedłożenie na wywiązanie się pracowników pedagogicznych ze swoich obowiązków.

7. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. W diagnozie psychofizycznej dziecka, odpowiednio do jego wieku, rozwoju i doświadczeń, uwzględniać wskazania dotyczące przygotowania go do usamodzielnienia, o czym mowa w § 14 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia.**
- 2. Plan pomocy dziecku opracowywać na podstawie diagnozy psychofizycznej, niezwłocznie po jej sporządzeniu, zgodnie z § 15 ust. 1 i 4 pkt 1 rozporządzenia.**
- 3. W planie pomocy dziecku wyznaczać cel pracy z dzieckiem, zgodnie § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia.**

4. W karcie pobytu dziecka ujmować wszystkie elementy wskazane w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.
5. Oceny sytuacji dziecka dokonywać we wszystkich obszarach, o których mowa w art. 136 ustawy wrispz.
6. Okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywać z udziałem wszystkich osób, wskazanych w art. 137 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz.
7. Wzmóc nadzór Dyrektora nad sposobem dokumentowania przez pracowników pedagogicznych wykonywanych zadań oraz nad organizacją ich pracy.
8. Wdrożyć informacje i pouczenia przekazane w formie instruktażu w bieżącą pracę jednostki

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista